

Ordføreren: De af Udvalget til dette Affnit stillede Endringsforslag, ville det ærede Things Medlemmer see blot ere Redactions forandringer, foranledigede ved forskellige Bemærkninger af den høitærede Indenrigsminister under Sagens 2den Behandling. De ere kun beregnede paa at bringe en større Tydelighed tilstede i Lovens Affattelse. Hvad Forslaget til S. 4 angaaer, da er det nærmest gjort for at bringe en fuldstændigere Overensstemmelse i Udtrykkene tilstede imellem den 2den Passus i S. 3, og S. 4. Meningen er den samme, og forbliver den samme. Med Hensyn til det Forslag, der er stillet af et Mindretal, skal jeg bemærke, at det efter Udvalgets Fleertals Mening vilde have været ønskeligt, om Præsten havde kunnet holdes ude af Sogneforstanderskabet, som født Medlem. Da dette imidlertid ikke har ladet sig gjøre for Diablikket, saa anseer Fleertallet det dog for et Fremstridt, at han kun vedbliver at være født Medlem med Hensyn til Fattigs og Skolevæsenet, men at han forøvrigt ikke bliver ved at være Medlem af Sogneforstanderskabet, med mindre han vælges dertil. Da Fleertallet, som sagt, anseer dette for et Fremstridt, saa har det ikke kunnet slutte sig til Mindretallets Forslag, der gaar ud paa, at Præsten i det Hele taget skal beholde den samme Stilling i Forstanderskabet, som hidtil. Det er denne Ordning af Forstanderskabet, som vil indtræde efter § 2, saaledes som denne er vedtagen ved 2den Behandling, og denne synes mig ogsaa maatte kunne vinde Bisald hos Mindretallet, idet man nemlig har anført, at det dog ikke var afgjort, at Communalbestyrrelserne paa Landet aldeles kunde undvære Præsten, om de end kunde undvære ham i de Sager, der ikke ere Skole- og Fattigsager. Communalbestyrrelserne faae derved efterhaanden Leilighed til ved disse Sager at øve sig i fremtidigt at kunne undvære ham ogsaa med Hensyn til Skole- og Fattigsager. De faae derved Leilighed til i denne Green af Sogneforstanderskabets Virksomhed at kunne øve sig i at gaae paa egen Haand, forinden de komme til at gaae fuldstændig paa egen Haand. Det er altsaa et Fremstridt efter Fleertallets Mening,

og man maa derfor fraraabe at vedtage det af Mindretallet stillede Forslag.

Møller: Naar jeg sammenholder de Betragtninger, som saldt her i Salen ved 2den Behandling om Sognepræstens Stilling i Forstanderskabet, med den endelige Stemmegivning, saa synes jeg, at jeg som en Hovedsum af hele Forhandlingen kan uddrage, at Præsterne i Forstanderskabet ere stemme at have, men at de endnu ere værre at undvære; thi her ere vi komne til det Resultat, at Præsten ikke kan og ikke maa undværes; men naar han ikke kan og ikke maa undværes, saa seer jeg virkelig ikke, at der er Noget vundet derved, at han er fritagen for det, som jeg i Sammenligning med, hvad han skal beholde, kalder meget ubetydeligt. Jeg anseer nemlig Fattigs og Skolevæsenet for den langt overveiende Deel af Communalvæsenet, og jeg finder, at der er noget Skjævt i Præstens Stilling, idet han ikke maa fritages for det Væsentlige, nemlig at være Formand i Fattigs og Skolesager, og dog alligevel ikke maa være Medlem af Sogneforstanderskabet, som hidtil. Men han kan jo vælges. Dette vil i Reglen ikke skee. Ved denne Lov vil der fremkomme Valgbewægelser, og Valgerne i Communen ville dele sig i to Grupper: den mindre Deel, Femtedelen af de høist Bessattede, vil være angstelig for, at de nu kunne skrives i Skat af de mindre Bemidlede, og de ville derfor see at sikke sig saamange Valg, som muligt, for at kunne, hvis det skulde skee, at de Andre vilde misbruge deres Myndighed, være sikke paa at have Majoriteten; og da ville de sige: i de to Sager, nemlig Fattigs og Skolesagerne, hvortil vi egentlig yde vort meste Bidrag, og navnlig det Bidrag, der foruden paa Hartorn ogsaa lignes efter Formue og anden Leilighed, have vi alligevel Præsten; saa behøve vi ikke at vælge ham; — og de, som vælge den mindre Deel, som i Grunden er den talrige Befolkning, ville sige: det tilkommer ikke os at vælge Præsten. Om de ogsaa kunde finde, at han holdt med Smaa-folk, som man her har udtrykt sig, saa vilde de jo dog alligevel ikke føle sig opfordrede til at vælge en af de høist Bessattede i Commu-